

Reformen av den gemensamma fiskeripolitiken – regionalisering

Varför behöver vi regionalisera?

Regionaliseringen har två syften: att komma ifrån mikroförvaltningen på unionsnivå och att se till att reglerna är anpassade till de särskilda förhållandena i varje fiske- och havsområde (region). Regionaliseringen kan t.ex. bygga på ett redan existerande samarbete mellan medlemsländerna, som t.ex. Baltfish eller Scheveningengruppen. Samarbetet i dessa sammanslutningar har visserligen inte formaliserats, men de har ändå utvecklats till mycket effektiva samarbetsverktyg för medlemsländerna. I andra havsområden krävs det mer arbete för att medlemsländerna ska kunna arbeta tillsammans, men det finns positiva exempel som samarbetet mellan Frankrike och Spanien om ansjovis i Biscayabukten.

Vad finns det för rättsliga och administrativa ramar för den havsområdesstrategi som föreslås av kommissionen?

Exempel 1 Långsiktiga förvaltningsplaner

Tanken är att rådet och Europaparlamentet, på förslag från kommissionen, ska fatta beslut om en långsiktig plan för kummel, räkor och torsk (planen). I planen fastställs målen och tidsramarna för när dessa ska ha uppnåtts. Det rör sig om maximalt hållbart uttag, lägre fiskedödlighet och en högre biomassa. Planen kan innehålla regler om selektiva redskap och åtgärder för att undvika utkast. Planen kommer också att ha en flexibilitetsbestämmelse, så att man snabbt kan ta hänsyn till nya vetenskapliga utlåtanden. Målen som ska uppnås kommer att vara samma för alla medlemsländer som fiskar ur de bestånd som omfattas av planen. På så sätt skapas jämna spelregler för alla fiskare.

Via planen kommer EU:s lagstiftare att kunna ge medlemsländerna i ett havsområde befogenheter att fastställa nationella bestämmelser som gör planen driftsduglig i och med att den anpassas regionalt. Inom ramen för havsområdesstrategin kommer de medlemsländer som fiskar ur planens bestånd att träffa fiskare, intressenter och de rådgivande nämnderna för att tillsammans med dem utarbeta sådana konkreta nationella åtgärder som är bäst lämpade för förvaltningen av dessa bestånd och som kan leda till att planens mål uppnås. Fiskare och andra intressenter kommer att kunna föreslå särskilda redskap, områdes- eller säsongsmässiga stängningar, kontrollåtgärder, åtgärder för fiskefartyg eller andra åtgärder som de tror kan ge bäst resultat inom deras eget fiske. De kommer också att kunna föreslå åtgärder för att genomföra utkastförbudet.

Själva kärnan i havsområdesstrategin är att de medlemsländer som genomför planen kan skapa ett samordningssystem, träffas inom regionen och komma överens om gemensamma åtgärder, och sedan vidta dessa åtgärder nationellt. Åtgärderna kommer att vara desamma i alla de medlemsländer som genomför planen. Det är viktigt att betona att medlemsländerna måste arbeta tillsammans och vara överens om åtgärderna. Om de inte kan enas måste kommissionen fastställa de nödvändiga bevarandeåtgärderna genom delegerade akter. En annan möjlighet är att Europaparlamentet och rådet fastställer dem genom medbeslutandeförfarandet.

Exempel 2 Tekniska rambestämmelser

Samma sak kommer att gälla för tekniska bestämmelser. På förslag från kommissionen kommer EU:s lagstiftare att anta en ramförordning med bredare tekniska bestämmelser som föreslagits av kommissionen. Ramförordningen kommer att inriktas på de viktigaste fiskbestånden inom ett visst fiske, som t.ex. havskräfta i Irländska sjön, kummel och torsk i Atlanten eller tunga och rödspätta i Engelska kanalen. I förordningen kommer man att

fastställa grundläggande standarder för redskapselektivitet, garntjocklek och trållyft, för vart och ett av de viktigaste bestånden. Det kommer också att fastställas grundläggande standarder för minimistorlekar för kommersiella bestånd. Ramförordningen kommer att vara mindre detaljerad än den nuvarande förordningen om tekniska bestämmelser.

Inom ramen för havsområdesstrategin kommer medlemsländerna att träffa fiskare, intressenter och de rådgivande nämnderna och tillsammans med dem utarbeta konkreta nationella tekniska bestämmelser och åtgärder, så att man får en förvaltning som klarar att hålla bestånden på hållbara nivåer och som gynnar havsmiljön. Intressenterna kommer att kunna föreslå alternativa redskap som ger selektivtresultat i linje med ramförordningens grundläggande standarder. De kan även föreslå andra tekniska åtgärder och bestämmelser som de tror kommer att ge bäst resultat inom de fiskerier där de är verksamma. Återigen är kärnpunkten i havsområdesstrategin att medlemsländerna träffas i ett regionalt sammanhang, utbyter information och kommer överens om gemensamma åtgärder och bestämmelser, som de sedan vidtar i det egna landet. Åtgärderna och bestämmelserna kommer att vara desamma i alla medlemsländer som genomför planen.

Både när det gäller de långsiktiga planerna och de tekniska rambestämmelserna måste forskningsinstituterna i medlemsländerna stödja intressenterna vid utarbetandet av tekniska bestämmelser som ökad storleksselektivitet för trålare, ny fisketeknik osv. Det finns redan flera positiva exempel som Seltra-trålen i Kattegat, den mer selektiva plattfisktrålen från 50 %-projektet i Storbritannien, nätpanelen för havskräfta från Frankrike, för att nämna några. Regionaliseringen kan alltså förbättra samarbetet mellan forskningsinstituterna och fiskerinäringen på sådana här områden.

Ett viktig del av regionaliseringen är att näringen får ansvar för förvaltningen av fisket. Producentorganisationerna eller andra branschorganisationer för yrkesfiskare bör förvalta medlemmarnas kvotutnyttjande och utarbeta en saluföringsplan. Detta bidrar till en bättre planering och en starkare profil gentemot grossisterna, så att man får ut ett bättre pris för sina produkter. En mer proaktiv roll för fiskerinäringen kommer att främja ett mycket större deltagande och ansvarstagande, och reglerna kommer att följas bättre.

De rådgivande nämnderna bör utvidga sin roll och ge forskningsinstituterna stöd i uppföljningen av förvaltningsbesluten.

Försöker kommissionen att roffa åt sig mer befogenheter?

Nej. Den kommer endast att fungera som sista utväg för att motverka risk för lagstiftningsluckor, eftersom de skulle inverka negativt på bevarandet och verksamhetssäkerheten. Målet för regionaliseringen är att medlemsländerna kommer överens om att vidta samma åtgärder. Det är dock viktigt att kunna hantera en situation ett visst medlemsland inte vidtar åtgärder eller drar ut på detta. I sådana fall kommer Europaparlamentet och rådet att som en sista utväg ge kommissionen befogenhet att anta delegerade akter om de aktuella åtgärderna. Delegeringen till kommissionen är begränsad till de två typer av åtgärder som medlemsländerna fått befogenhet att anta nationellt, men vars mål och syften ska vara samma för alla medlemsländer. Kommissionens åtgärder kan endast träda i kraft om varken Europaparlamentet eller rådet gör några invändningar, och delegeringen kan när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Samma sak kommer att hända i fall där vetenskapliga utlåtanden visar att de åtgärder som medlemsländerna enats om inte kommer att leda till att unionens bevarandemål uppnås. Alternativet är att rådet och Europaparlamentet beslutar via medbestämmande.

Vad får detta för effekter på kontroll och genomförande?

Unionens förordningar kommer att fortsätta att gälla för alla fiskefartyg i unionens vatten. De regler som medlemsländerna antar regionalt genom havsområdesstrategin kommer att vara samma regler. Den enda skillnaden är att det rör sig om nationella lagar och inte EU-lagstiftning. Dessa lagar måste anmälas till medlemsländerna, EU:s kontrollorgan för fiske och kommissionen, så att de kan kontrolleras av nationella inspektörer på ett enhetligt sätt som garanterar lika spelregler.

Vad kommer regionaliseringen att kosta rent administrativt?

Erfarenheterna från Östersjön och Nordsjön visar att det regionala samarbetet bör kunna genomföras med i princip samma resurser. Ju mer näringen och intressenterna deltar i utformningen av åtgärderna, desto bättre blir också efterlevnaden. När mikroförvaltningen på EU-nivå minskar kommer också arbetet i samband med diskussionerna, förhandlingarna och uppföljningen av den mycket komplicerade mikroförvaltningen från Bryssel att minska väsentligt. Allt detta kommer i sin tur att minska kostnaderna för de nationella förvaltningarna.